

N:o 194.

Af herr **J. J. Byström**, om skrifvelse till Konungen angående ändring af 15 § i reglementet för barnmorskor.

I Kungl. Maj:ts reglemente för barnmorskor af den 28 november 1856 stadgas:

»Barnmorska skall med ömhet och sorgfällighet vårda och sköta den förlösta kvinnan och det späda barnet, så länge omständigheterna det fordra och medgifva. Då hennes biträde icke längre behöfves, bör hon lämna råd i afseende å moderns och det späda barnets skötsel. Är detta senare svagt, må barnmorskan nöddop det gifva.»

Rörande sista delen af denna paragraf råder något olika meningar om huru den rätteligen bör tolkas.

Somliga anse, att det åligger barnmorska såsom en bestämd plikt att under vissa omständigheter förrätta nöddop. Så länge barnmorskeeden var gällande, måste barnmorska ock svärja på att hon skulle se till, att barnet »njuter det heliga dopet».

Andra åter förmena, att barnmorskan ej är tvungen att förrätta nöddop, utan har hon frihet att i detta afseende handla efter sin egen öfvertygelse.

Under alla förhållanden synes det mig önskvärdt, att, likasom eden, som förpliktade barnmorskor att se till att barnen blefvo döpta, nu är borttagen, orden: »Är detta senare svagt, må barnmorskan nöddop det gifva» äfven borttagas ur det ifrågavarande reglementet.

Barnmorskeyrket borde få utöfvas af hvilken kvinna som helst, oafsedt hvilken religionsåskådning hon än må hafva, om hon nämligen i öfrigt fyller de villkor och har de förutsättningar, som äro nödvändiga för att göra henne lämplig för sitt ofta mycket kräfvande och ansvarsfulla kall.

Barnmorskereglementet, som i mer än ett afseende säkerligen behöfver reformeras, synes förutsätta eller hafva förutsatt, att endast sådana, som åtminstone officiellt omfatta lutherska kyrkans lära, kunna antagas till barnmorskor. En dissenter däremot torde endast för sin trosläras skull kunna vägras till och med inträde vid läroanstalt för barnmorskor. En flicka begärde för några månader sedan betyg hos pastor i socknen för att söka inträde vid en af rikets anstalter för barnmorskeutbildning. Hon var både döpt och konfirmerad. Men ehuru ej utträdd ur statskyrkan omfattade hon numera i religiöst afseende baptistisk trosåskådning. Prästen, som därför var missnöjd med henne, inflickade, om ock olagligt, i betyget några ord om att hon var baptist. Betyget jämte öfriga ansökningshandlingar gingo genom länsstyrelsen till vederbörande, som skulle pröfva ansökningarna, och bland annat, som blef till den ifrågavarande flickans nackdel i pröfningen, antecknades, att hon var baptist.

Någon fara för den kyrkliga synpunkt, som väl barnmorskereglementet velat bevaka, kan ej ligga i det förslag, som nu framställles. De, som vilja att nöddop skall äga rum, hafva ju i alla fall frihet att förrätta detsamma eller att se till att det så sker. Men man bör i detta afseende kunna nöja sig med bestämmelserna i kyrkolagens 4 kap. som lyda:

»§ 1. Huru och när nöddop skall och må förrättas, böra prästerna undervisa folket, så att därvid allt missbruk, säkerhet och vårdslöshet må förekommas och afböjas.

§ 2. När barnet är mycket svagt, så att det hvarken kan till kyrka föras eller prästens ankomst tryggeligen afbidas, då vare gudfruktigt och till laga ålder kommet förståndigt och i katekismi lära väl underrättadt folk af mankön och, där ingen däraf är för handen, någon af kvinnkönet tillåtet att döpa barnet, allenast det sker rätteligen med vatten i Guds, Faders, Sons och den Helige Andes namn, befallande de, som närvarande äro, barnet i Guds vårdnad med Herrens bön och välsignelsen.

§ 3. När ett sådant i nödfall döpt barn kommer till krafter, skall det föras till kyrkan och prästen efterfråga, om det är rätt döpt, sedan läsa däröfver de uti handboken stående och därtill förordnade böner samt gifva barnet namn, så framt det icke vid dopet redan skedt vore.»

På grund af hvad jag nu framhållit vågar jag föreslå,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes vidtaga sådana åt-

gärder, att § 15 i Kungl. Maj:ts reglemente för barnmorskor den 28 november 1856 måtte få följande förändrade lydelse:

Barnmorska skall med ömhet och sorgfällighet vårda och sköta den förlösta kvinnan och det späda barnet, så länge omständigheterna det fordra och medgifva. Då hennes biträde icke längre behöfves, bör hon lämna råd i afseende å moderns och det späda barnets skötsel.

Stockholm den 18 april 1903.

J. Byström.
